

Commemorem

Naixement de Jacint Verdaguer (Folgueroles, 17 de maig del 1845)
Pacte dels Vigatans a l'ermita de Sant Sebastià (17 de maig del 1705)
300 anys de l'execució de Bac de Roda (Vic, 2 de novembre del 1713)

Diumenge, 19 de maig del 2013

Programa:

A les 8: Sortida autocar: Plaça de la Universitat, davant de la Universitat.

A les 9.15: Arribada a Folgueroles. Esmorzar.

A les 10: Assistència als actes en honor del poeta Jacint Verdaguer:

- ▶ Concurs de rams
- ▶ Mercat del llibre vell de poesia
- ▶ Mercat i tast de pagès
- ▶ Ofrena floral al monument a mossèn Cinto Verdaguer
- ▶ Ballet de Folgueroles i altres danses
- ▶ **A la 1.30:** A can Dachs: Parlament d'homenatge a Verdaguer, a càrrec del M. Hble. Sr. Artur Mas, president de la Generalitat de Catalunya, i de l'Ilm. Sr. Carles Baronet, alcalde de Folgueroles
- ▶ **A les 2.15: Dinar col·lectiu de commemoració del Pacte dels Vigatans a l'ermita de Sant Sebastià**
Preu del dinar: 10 € els socis d'Òmnium Cultural i 12 € els no socis
- ▶ Sobretaula. Balls tradicionals amb el músic Víctor Viladot, mestre del batec.
- ▶ **A les 5.30: Visita a la històrica masia d'En Bac de Roda**

*Tots parlem la llengua de Verdaguer!
de Salses a Guardamar
de Fraga fins a Maó i l'Alguer!*

Import autocar: 25 €

Organització dels actes:

Casa Museu Verdaguer de Folgueroles
Òmnium Cultural d'Osona

Col·laboració i Inscripcions:

Indrets del Record: 93 317 84 68

Institut de Projecció Exterior de la Cultura Catalana (IPECC): 93 213 76 48

El pagament de 25 € s'ha de fer efectiu a l'IPECC, a "la CAIXA" c/c 2100-1006-52-0200061004

Més informació i inscripcions:

INSTITUT DE PROJECCIÓ EXTERIOR DE LA CULTURA CATALANA

Hotel d'Entitats. Providència, 42. 08024 BARCELONA (Països Catalans)

Tel: 93 213 76 48 // e-mail: ipecc@ipecc.cat // Web: www.ipecc.cat

El Pacte dels Vigatans 1705

El **Pacte dels Vigatans** és un document signat el 17 de maig del 1705 per diverses personalitats de la petita noblesa vigatana, coneguts popularment com “els Vigatans” i més oficialment com a Companyia d’Osona, que s’aplegaren a l’ermita de Sant Sebastià, de la parròquia de Santa Eulàlia de Riuprimer (bisbat de Vic). Segons aquesta proposta de pacte secret amb el Regne d’Anglaterra, els anglesos facilitarien ajuda militar enfront de Felip V de Castella, així com es comprometien a respectar Carles III i les lleis catalanes. A canvi, els catalans austriacistes es conjuraven a facilitar el desembarcament de tropes de la Gran Aliança a la costa catalana. Un mes més tard, el 20 de juny de 1705, els comissionats Domènec Perera i Antoni de Peguera i d’Aimeric es reuniren a la capital de la República de Gènova, per tal de signar el pacte amb Mitford Crowe, l’enviat de la reina Anna d’Anglaterra, el Tractat de Gènova.

Assistents a la reunió a l’ermita de Sant Sebastià

- **Llorenç Tomàs i Costa**, de la Seu d’Urgell (Alt Urgell), vicari general del Capítol de Vic, rector de la parròquia de Santa Eulàlia de Riuprimer, que fou qui convocà els patriotes.
- **Antoni de Peguera i d’Aimeric**, de Vic
- **Josep Anton Martí**, de Vic
- **Antoni de Cortada**, de Manlleu
- **Carles de Regàs i Cavalleria**, de Manlleu
- **Francesc Macià Ambert, Bac de Roda**, de Roda de Ter
- **Jaume Puig**, de Perafita i els seus fills
- **Antoni Puig i Sorribas**, de Perafita
- **Francesc Puig i Sorribas**, de Perafita
- **Josep Moragues i Mas**, de Sant Hilari Sacalm

El 17 de maig del 1705 se signà el **Pacte dels Vigatans** en el qual s’acordà el desig de la Gran Aliança de fer un gran desembarcament de tropes prop de Barcelona. A canvi, la Companyia d’Osona, coneguda com “els Vigatans”, havia de provocar un aixecament amb 6.000 homes que servís de cap de pont al posterior desembarcament de tropes. El dia 1 de juliol de 1705, els Vigatans varen proclamar rei Carles III a la plaça de Vic.

Làpida commemorativa d'En Bac de Roda, a les Davallades de Vic, on fou executat.

Francesc Macià i Ambert, conegut com a **Bac de Roda**, va ser un militar nat a Sant Pere de Roda (actual Roda de Ter i Masies de Roda) el 28 de maig del 1658.

Fill d'Onofre Macià, del mas Macià, i d'Escolàstica Ambert, de la ciutat de Vic. Als catorze anys es va casar amb la pubilla del Mas Bac de Roda (avui en dia pertany a les Masies de Roda), i agafà el cognom de la seva dona.

Fou un dels signataris del Pacte dels Vigatans i participà en l'aixecament a favor de Carles d'Àustria. Va lluitar en la Guerra de Successió com a cap dels Miquelets entre els anys 1703 i 1713. Fou condemnat a mort i penjat a Vic el 2 de novembre del 1713.

Bac de Roda participà com a comandant de fusellers en el Combat del Congost, sota les ordres del general Moragues, on foren derrotades les tropes borbòniques en intentar ocupar Vic. Després del desembarcament de les tropes de l'Aliança a Barcelona i la posterior conquesta de la ciutat per part dels austriacistes el novembre del 1705, Bac de Roda es retirà momentàniament de la lluita. Quan les tropes borbòniques van procurar recuperar el control de Barcelona, Bac de Roda va rebre l'encàrrec de vigilar i defensar, al capdavant de 600 homes, la línia que dividia la ciutat del castell de Montjuïc. El 7 d'abril de 1706, les seves tropes varen trencar la trinxera borbònica aixecada a l'altura de Santa Madrona per a aïllar Montjuïc de la ciutat.

El 1709, ja amb el grau de coronel, va dirigir un grup de fusellers que va retenir els francesos provinents de l'Empordà. Amb la mort de l'emperador Josep I del Sacre Imperi Romanogermànic el 17 d'abril 1711, Carles fou el nou arxiduc. Les tropes austroalemanyes varen començar llavors un progressiu replegament. El vigatans van seguir aixecant partides i van continuar amb la tàctica de guerrilles, en una situació ja molt més complicada. La tropa de Bac de Roda va rebre la missió de defensar Barcelona junt amb Antoni Desvall, marquès de Poal. D'altra banda, el 28 d'agost del 1713, les tropes borbòniques del duc de Bacamonte van enfilel el Congost i vanceren els vigatans: Osona era ocupada i comandada pels borbònics.

L'any 2011, l'ermita de Sant Sebastià, on se celebrà el Pacte dels Vigatans, va ser declarada bé cultural d'interès nacional.

Bac de Roda, Bac de Roda,
jo et pogués ressuscitar!
Qui et veiés alçar de terra
lo **pendó dels Vigatans!**
Per veure't una hora alçar-lo
de vida daria els anys,
son llibre de privilegis
amb la mà esquerra mostrant,
escrit per puntes de sabre,
de **nostres avis** amb sang!

Jacint Verdaguer
1863

*No em maten per ser traïdor
ni tampoc per ser cap lladre,
sinó perquè he volgut dir
que visqués tota ma pàtria.*

Cançó popular: **Bac de Roda**